

A Magyar Köztársaság Nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Gibicsár Adrienne ügyvéd (1025 Budapest, II. Vérhalom u. 12/c.) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Illés Judit jogtanácsos által képviselt **I. r. alperes neve** (I.rendű alperes címe) I. r., a dr. Leposa Marianna ügyvéd (7621 Pécs, Király u. 22.) által képviselt **II.rendű alperes neve** (címe) II. r. és **III.rendű alperes neve** (címe) III. r. alperesek ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Baranya Megyei Bíróság 2008. március 26. napján kelt 9.P21021/2007/15. számú ítélete ellen a felperes által 18. sorszámon előterjesztett és Pf. 5. sorszámon kiegészített fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgyára és a le nem rótt illeték viselésére vonatkozó részében helybenhagyja.

A perköltségre vonatkozó részében részben megváltoztatja, és az I. r. alperes részére fizetendő elsőfokú perköltség összegét 700.000 (hétszázezer) forintra leszállítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. r. alperesnek 340.000 (háromszáznegyvenezer) forint, a II. és III. r. alpereseknek külön-külön 400.000 (négy százezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az állami adóhatóság felhívására - 900.000 (kilenc százezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

2006-ban az I. r. alperes pályázatot írt ki az Európa Kulturális Fővárosa Pécs 2010 program építészeti igazgatói állásának megbízási jogviszony keretében történő betöltésére. A pályázati kiírás tartalmazta, hogy a megbízási jogviszony 2007. január 1-től 2010. december 31-ig szól. Az I. r. alperes 2006. november 30-án megtartott közgyűlésén elfogadta az 568/2006.(XI.30.) közgyűlési határozatot, amely a EKF 2010 program építészeti igazgatói állásának betöltésére kiírt pályázatot eredményesnek nyilvánította. Rögzítette a határozat, hogy a szakmai bíráló bizottság véleményét és a szakbizottságok állásfoglalását figyelembe véve egyetért azzal, hogy az építészeti igazgatói feladatokat a felperes lássa el 900.000 forint + ÁFA díjazással.

Az EKF program ez idő szerint elfogadott irányítási struktúrájában a II. r. alpereshez tartozott a Pécs EKF 2010 program építészeti igazgatójával történő szerződéskötés. A felek között azonban szerződés 2007. februárjáig nem jött létre, ekkor a felperes maga készített szerződéstervezetet, amelynek tartalmát a II. r. alperes elfogadta, és 2007. január 1. napjára visszamenő hatállyal két hónapra megbízási szerződést kötött a felperes tulajdonában álló F.É. Kft-vel, amelyben a II. r. alperes megbízta a F.É. Kft-t a Pécs Kulturális Főváros projekten belül az építészeti igazgatói pályázatban leírtak megvalósításával a felperes személyes közreműködésének kikötése mellett, havi 900.000 forint + ÁFA megbízási díj ellenében. 2007. március 1. napján a szerződő felek a szerződést 2007. április 30. napjáig meghosszabbították. Időközben az EKF projekt struktúrájában bekövetkezett változásra tekintettel az építészeti igazgatóval történő szerződéskötés a III. r. alperes - korábbi nevén E.C. Kht. - működési körébe került. Ezért 2007. április 30-án a III. r. alperes kötött egy hónapra szóló megbízási szerződést a felperes tulajdonában álló F.É.Sz. Kft-vel 2007. május 31. napjáig.

2007. május 29. napján a 2010-ig szóló megbízási szerződés tartalmának megbeszélése érdekében a felperes, jogi képviselője, az I. r. alperes főjegyzője, az I. r. alperes jogi képviselője és a II. r. alperes jogtanácsosa tartott egyeztető tárgyalást. A tárgyaláson a szerződéskötésre nem került sor, szóba került viszont az, hogy a szerződéstervezetet a közgyűlésnek jóvá kell hagynia tekintettel arra, hogy a szerződő fél nem a felperes személyesen, hanem a tulajdonában álló kft. lenne.

2007. május 31. napjáig a F. Kft. a megbízási szerződésekben kikötött megbízási díjat megkapta.

2007. júniusában sem a II. sem a III. r. alperes nem kötött szerződést a felperessel, illetőleg a tulajdonában álló kft-vel, erre az időszakra a megbízási díj sem került kifizetésre. Az I. r. alperes 2007. június 7. napján megtartott közgyűlésén elfogadta a 257/2007.(VI.7.) számú határozatát, amely rögzítette, hogy a közgyűlés egyetért azzal, hogy az E.C. Kft. szervezeti struktúrájában kialakított építészeti igazgatói feladatokat - az előterjesztésben foglalt indokokra tekintettel - a továbbiakban ne a felperes lássa el.

A felperes keresetében hivatkozott arra, hogy jogviszonyát az alperesek jogellenesen nem rendezték megfelelő módon 2010. december 31. napjáig szóló megbízási szerződés megkötésével. Állította továbbá, hogy megbízási jogviszonyát az alperesek jogellenesen és megalapozatlanul mondták fel. Erre tekintettel kérte, hogy kötelezze a bíróság az alpereseket egyetemlegesen kártérítés címén 38.700.000 forint - a 2007. június 1-től 2010 december 31. napjáig járó megbízási díjnak megfelelő összeg - valamint annak 2007. június 7-től a kifizetésig járó törvényes késedelmi kamata és perköltség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az I. r. alperesnek 840.000 forint, a II-III. r. alpereseknek összesen 1.680.000 forint elsőfokú perköltséget, továbbá az államnak 900.000 forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket. Kifejtette az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában, hogy az I. r. alperes részéről a pályázat elfogadása a felperessel megbízási szerződést nem hozott létre az I. r. alperes és a felperes között, hiszen az 568/2006.(XI.30.) közgyűlési határozat meghozatalának időpontjában az építészeti igazgatói pozíciót már a II. r. alpereshez telepítette az I. r. alperes. Az I. r. alperes és a felperes közötti szerződés hiányában annak felmondására és a felmondás jogellenességére illetőleg az ebből származó kár megtérítésére irányuló felperesi igény is alaptalan. A II-III. r. alperesek tekintetében arra utalt, hogy velük nem a felperes, hanem a tulajdonában álló Folyó É.Sz. Kft. kötött megbízási szerződést, ezek a megbízási szerződések határozott időre szóltak, a határozott idő elteltével a szerződések megszűntek, felmondásuk ezért nem volt szükség.

Utalt arra is az elsőfokú bíróság, hogy az I. r. alperes által kiírt pályázat alapján az I. r. alperest szerződéskötési kötelezettség nem terhelte, és nem terhelte szerződéskötésre utasítási kötelezettség sem a tulajdonában álló II. illetve III. r. alperesekkel szemben, ezért a II-III. r. alperesekkel szemben előterjesztett kártérítési igényt is alaptalannak találta.

A felperes által tanúk kihallgatására vonatkozóan előterjesztett bizonyítási indítványokat szükségtelennek tartotta, ezért azokat elutasította.

Az alperesek pernyertessége folytán kötelezte a felperest az alperesek elsőfokú eljárásban felmerült költségeinek megtérítésére, e körben az I. r. alperes képviselőt jogtanácsos részére 700.000 forint + ÁFA összegben állapította meg a munkadíjat.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését kérte a Pp. 252. § (1) bekezdése alapján arra hivatkozással, hogy kizárt bíró hozta meg az elsőfokú ítéletet. Kérte továbbá az ítélet hatályon kívül helyezését lényeges eljárási szabálysértésre és megalapozatlanságra hivatkozással is. Másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperesek kereset szerinti marasztalását kérte. Külön is támadta az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezését, és kérte az alperesek javára megállapított ügyvédi költségek összegének leszállítását.

Sérelmezte, hogy a bizonyítási indítványait az elsőfokú bíróság indokolatlanul mellőzte.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés a perköltségre vonatkozó rendelkezés támadásának kivételével alaptalan.

A Pp. 252. § (1) bekezdése alapján - egyebek mellett - akkor kell az ítéletet hatályon kívül helyezni, ha az ítélet meghozatalában olyan bíró vesz részt, akivel szemben a törvény értelmében kizáró ok áll fenn.

Az első fokon eljáró bíróval és a B.M. Bíróság összes bírójával szemben a felperes közvetlenül az elsőfokú ítélet meghozatala előtt jelentett be elfogultsági kifogást. Az elsőfokú bíró e bejelentés ellenére az eljárást folytatta, és meghozta a fellebbezéssel támadott ítéletet, majd ezt követően intézkedett a kizárással kapcsolatos eljárás lefolytatása iránt. Az első fokon eljáró bíró és a B.M. Bíróság bírái egyezően úgy nyilatkoztak, hogy az ügyben nem elfogultak, és a Pécsi Ítéltábla a Pkk.20.196/2008/2. számú végzésével a B.M. Bíróság bíráinak kizárását megtagadta.

A Pp. 19. § (1) bekezdése szerint nem volt akadálya annak, hogy az érintet bíró a bejelentés elintézéséig is eljárjon a perben, és érdemi határozatot hozzon. Kizárását az ítéltábla megtagadta, vele szemben tehát kizáró ok nem állt fenn, ezért a Pp. 252. § (1) bekezdése nem alkalmazható.

Nem jelölt meg a felperes fellebbezésében olyan lényeges eljárási szabályt, amelyet az elsőfokú bíróság megsértett volna, így a másodfokú bíróság sem észlelt, ezért az ítélet hatályon kívül helyezésére a Pp. 252.§ (2) bekezdése alapján sincs lehetőség.

A másodfokú bíróság megítélése szerint nincs szükség a bizonyítási eljárás nagyterjedelmű, vagy teljes megismétlésére sem, így a Pp. 252. § (3) bekezdése sem alkalmazható, ezért nem volt akadálya annak, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét érdemben bírálja felül.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásból mellőzi a másodfokú bíróság annak megállapítását, hogy a felperes késlekedett a munkáját segítő iroda működésének személyi és dologi feltételeire vonatkozó előterjesztés beadásával. E tekintetben a felek ellentétes nyilatkozatait feloldó bizonyíték nem állt rendelkezésre, és az ezzel kapcsolatos tényállás bizonyítása szükségtelen, az a jogvita érdeme tekintetében súlytalan. Egyebekben azonban a tényállás helyes, annak megállapítása megfelel a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti elveknek.

A felperes a követelését kártérítési jogcímeire alapította. Egyrészt azt állította, hogy közte és az alperesek között a megbízási szerződés 2007. január 1-től 2010.

december 31-ig terjedő időre létrejött annak ellenére, hogy a szerződést ennek megfelelő tartalommal nem foglalták írásba, azt az I. r. alperes alapos indok nélkül mondta fel, és ezért terheli kártérítési felelősség a Ptk. 483. § (3) bekezdése és 339. §-ának (1) bekezdése alapján. Hivatkozott továbbá arra, hogy az alpereseket szerződéskötési kötelezettség terhelte az eredményesnek minősített pályázatának elfogadása miatt, ezért azzal okozták a kárt, hogy e kötelezettség megszegésével nem kötötték meg vele a megbízási szerződést 2010. december 31-ig terjedő időtartamra.

Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy az állandósult ítélkezési gyakorlat szerint a pályázat elfogadása megbízási szerződést nem hozott létre, és az I. r. alperest a pályázat alapján nem terhelte szerződéskötési kötelezettség, és annak kötelezettsége sem, hogy a II. és III. r. alpereseket a szerződés megkötésére utasítsa (EBH.2003/939., és EBH.2005/1120.). Megbízási szerződés csak a Ptk. 205. §-ának (1) bekezdése szerint, a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jöhetett volna létre, erre azonban a felperes és az alperesek bármelyike között nem került sor sem írásbeli alakban, sem szóban vagy ráutaló magatartással kifejezésre juttatva. 2001. január és 2007. május 31-e között a F.É.Sz. Kft. kötött megbízási szerződéseket a II. illetve III. r. alperesekkel egy-egy havi időtartamra, a felperes személyes közreműködésének kikötése mellett. A felperes és az alperesek között tehát megbízási jogviszony nem jött létre, ezért annak jogellenes felmondása sem jöhet szóba. Szerződéskötési kötelezettsége vagy szerződésen alapuló megalapozott kártérítési igénye tehát a felperesnek nincs az alperesekkel szemben.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 3. §-ának (4) bekezdését helyesen alkalmazva mellőzte a jogvita elbírálásának szempontjából szükségtelen bizonyítás elrendelését. A jogvita a felek nyilatkozatai és az okirati bizonyítékok alapján elbírálnak volt. A felperes tényállításait nem kellett tanúkkal bizonyítani, mert a követelés e tényállítások alapján is megalapozatlan.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgyára és az illeték viselésére vonatkozó részében a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A perköltség viselésére vonatkozó részében a fellebbezés részben alapos volt. Az I. r. alperest ÁFA fizetésére nem köteles jogtanácsos képviselte, ezért tévesen számította fel az elsőfokú bíróság az ÁFA-t az I. r. alperes javára megállapított elsőfokú perköltség körében.

A II-III. r. alpereseket képviselő ügyvéd tekintetében az ügyvédi megbízási szerződésben megállapított megbízási díjat az elsőfokú bíróság a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján, míg az I. r. alperes esetében a jogszabály szerint megállapítható munkadíjat a 3. § (6) bekezdése alapján jelentősen mérsékelte, annak további mérséklésére a másodfokú bíróság nem talált megalapozott okot. Ennek megfelelően a perköltség viselésre vonatkozó

rendelkezést a rendelkező részben írtak szerint változtatta meg a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján.

Az alaptalanul fellebbező felperes perköltséget nem igényelhet, és viselni tartozik az illeték-feljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az Itv. 74. § (3) bekezdése folytán irányadó 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján. Ugyancsak a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles viselni az alperesek másodfokú eljárásban felmerült költségét, amelynek mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése alapján állapította meg.

P é c s, 2008. december 11.

Dr. Veszely József s.k. a tanács elnöke, Dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, Dr. Szentpéteriné Dr. Bán Erzsébet s.k. bíró